

Temadrøftelse vedr. Idrætsplan for Københavns Kommune

Flere fysisk aktive københavnere

Agenda

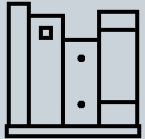
1. Formål
2. Udfordringsbillede
3. Temaer, initiativer og potentialer
4. Involvering og inddragelse

1 Formål

Københavns Kommunes Idrætsplan

Formålet med Københavns Kommunes Idrætsplan er at gøre flere københavnere fysisk aktive og sikre stærke og betydningsfulde fællesskaber som motiverer og udvikler til deltagelse.

Idrætsplanen skal formulere målsætninger for idrætten i byen og virke som et prioriteringsværktøj blandt de mange potentialer og udviklingsmuligheder, der findes.

Samtidig skal Idrætsplanen sikre et politisk og fagligt afsæt for udviklingen af idrætten i København.

2

Udfordringsbillede

Specielle karakteristika ved idræt i storbyen

- Storbyer har en befolkningstilvækst, der betyder, at der konstant skal være nye muligheder og tilbud om fysisk aktivitet til flere
- I storbyer er der ofte mangel på plads. Derfor er der behov for aktiv stillingtagen og prioritering af idræts- og bevægelsesmuligheder

- Befolkningen i storbyer er præget af social ulighed/heterogenitet, hvilket betyder, at der er behov for differentierede data og løsninger
- Der er stor forandringshastighed i storbyer, dvs. at det er i storbyerne, der opstår nyt, og traditionelle strukturer hurtigst mister relevans
- Kommercielle tiltag på idrætsområdet vinder hurtigt frem. Det kommercielle udvikler sig hurtigere og smidigere end det frivillige foreningsliv, hvorfor dette kan ramme negativt i forhold til tilbud til børn og udsatte målgrupper, som i mindre grad benytter kommercielle tilbud

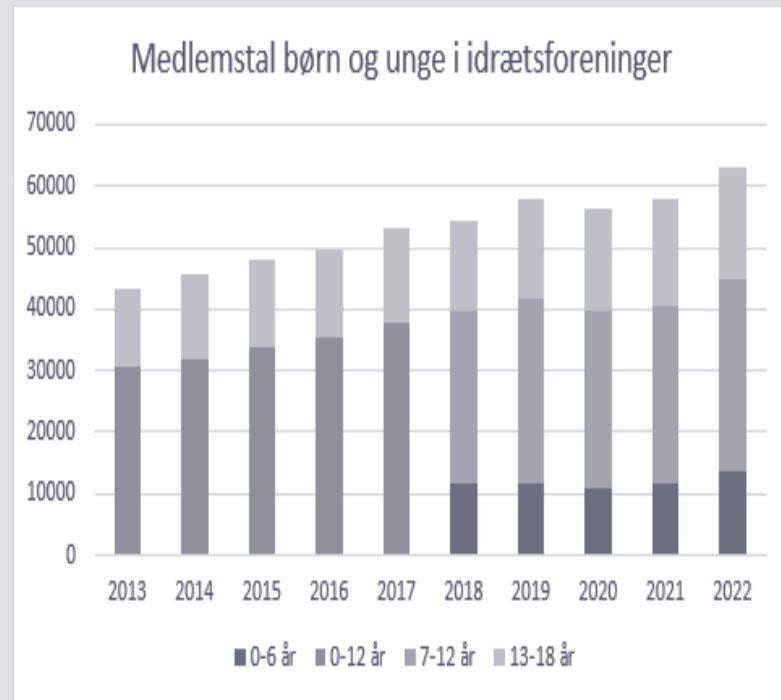
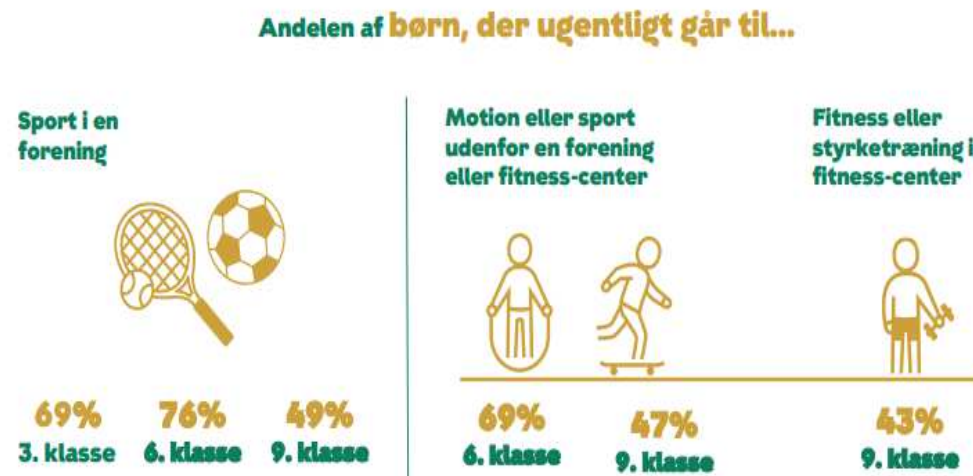
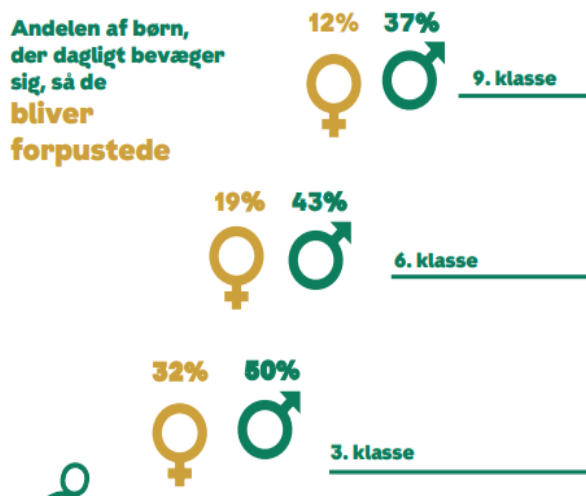
- Fysiske og mentale livsstilssygdomme er i vækst. Storbyerne har en særlig rolle i at forebygge inaktivitet og social isolation
- Storbyer består af 'byer i byen'. Det betyder, at der kan være flere 'bycentre' med forskellige forudsætninger og behov for indsatser
- Storbyer har typisk en yngre befolkning og mere individualiserede familieformer, hvilket har betydning for karakteren og sammensætningen af motions- og idrætsmuligheder

Tendenser i fysisk aktivitet blandt børn og unge i København

Børnesundhedsprofilen viser, at der er stor forskel på piger og drenges fysiske aktivitetsniveau. Tallene for 2023 er stort set uændret siden 2021

Andelen af børn og unge, der er aktive i en forening er steget lidt fra 2021 til 2023. Det er primært blandt drengene at stigningen ses. Desuden ses en større stigning i andelen af 9. klasses elever, der er aktive i et fitness-center

Medlemstallet i de københavnske idrætsforeninger for 0-18 årige har været støt stigende de sidste 10 år

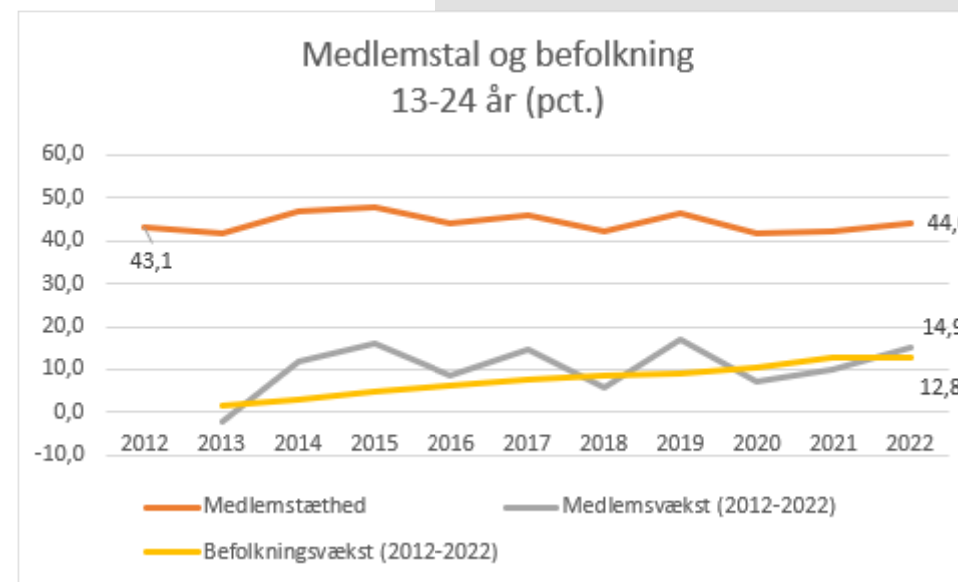
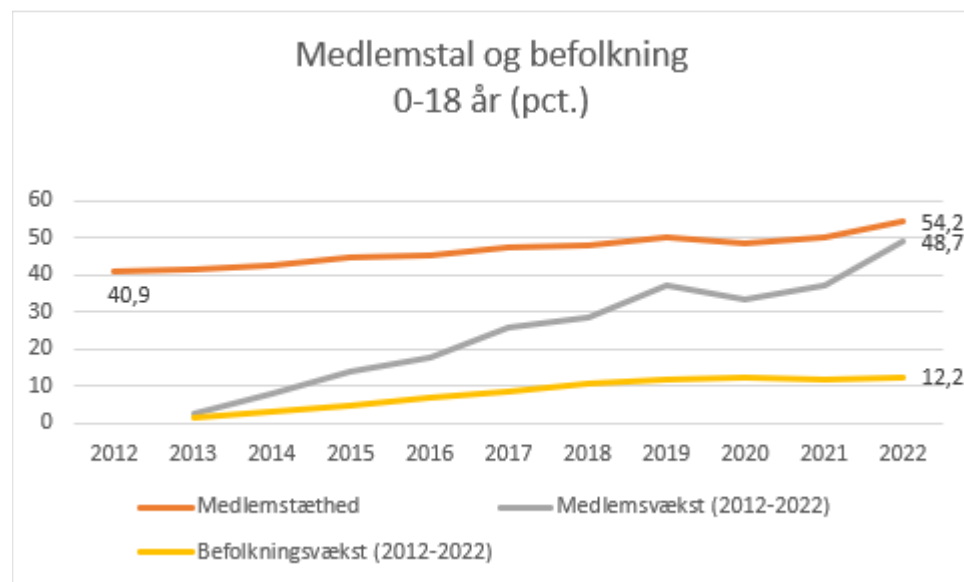
Kilde: Børnesundhedsprofilen for Københavns Kommune 2023

Tendenser i befolkningsudviklingen og medlemskab af foreninger for børn og unge i København

Blandt børn og unge i alderen 0-18 år er der sket en markant udvikling i medlemskaber af foreninger, som ikke kan forklares med udviklingen i befolkningsgruppen.

For gruppen af 13-24-årige er der tæt overensstemmelse mellem befolkningsudviklingen og antallet af foreningsmedlemskaber.

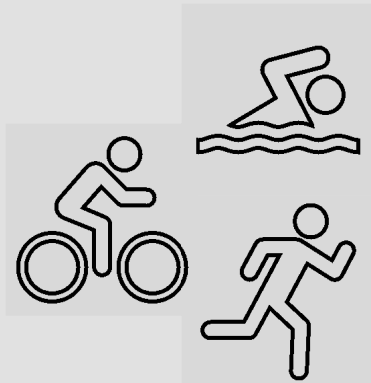
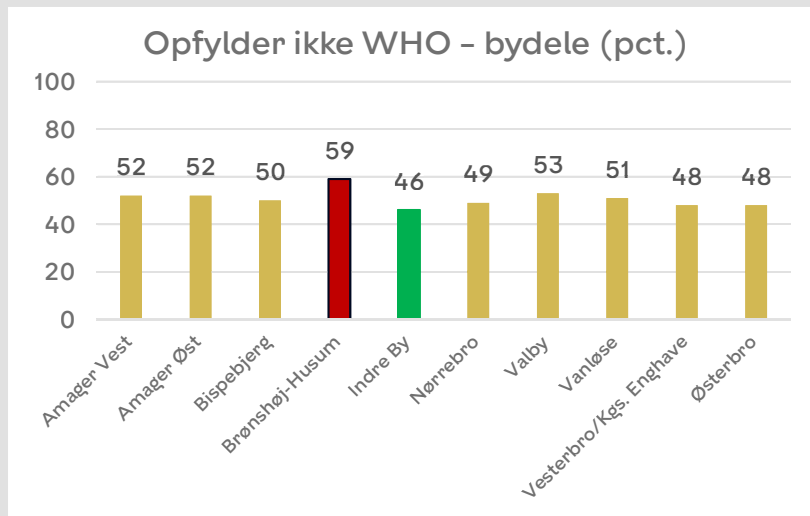
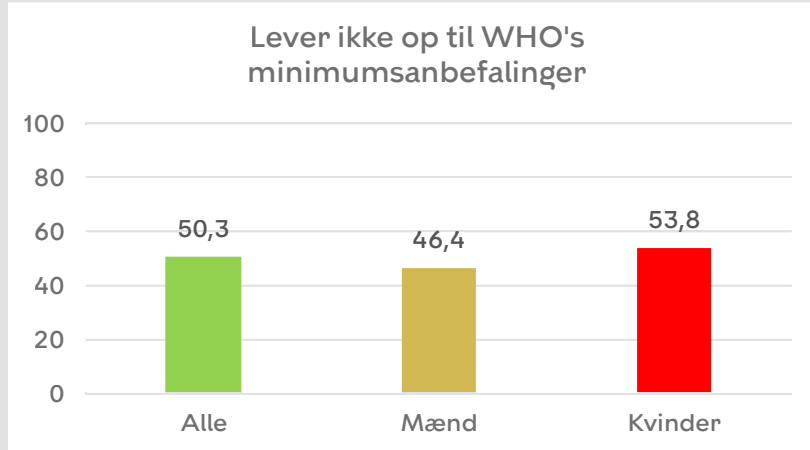

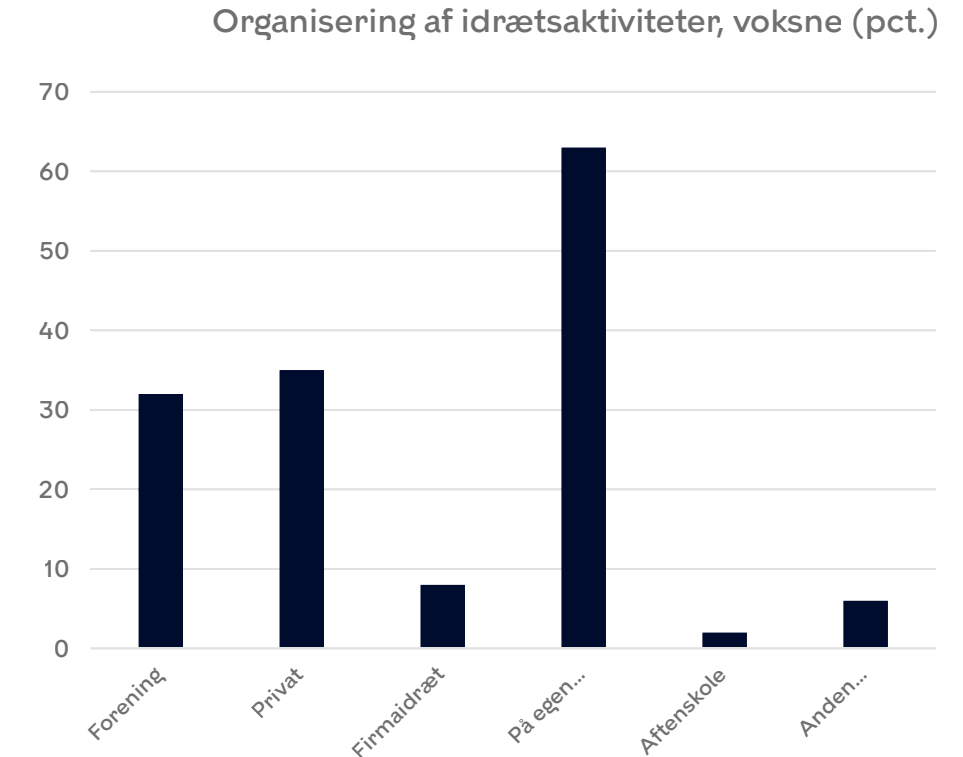
Tendenser i fysisk aktivitet blandt voksne (+ 16 år) i København

Sundhedsprofilen for Region Hovedstaden (2021), viser, at ca. halvdelen af alle voksne københavnere (+16 år) ikke lever op til WHO's anbefalinger om fysisk aktivitet.

Der er væsentlige forskelle på tværs af bydelene i København.

Størstedelen af de voksne københavnere dyrker idræt på egen hånd.

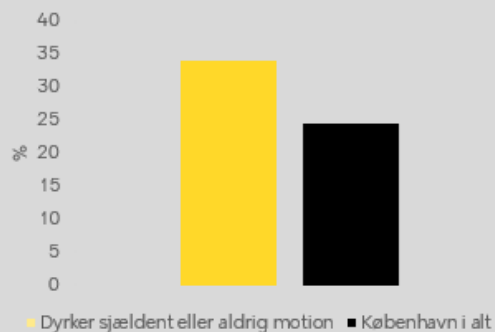
Hvad kendetegner de sjældent aktive københavnere?

Flere er uden for arbejdsstyrken

Mere end hver tredje af dem, der sjældent eller aldrig dyrker motion er uden for arbejdsstyrken. Det er markant flere end gennemsnittet i København.

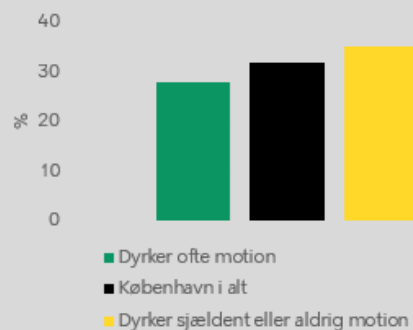
Er uden for arbejdsstyrken

Flere har børn

Mere end hver tredje af dem, der sjældent eller aldrig dyrker motion, har børn. Det er flere end gennemsnittet, og en del højere end i gruppen der dyrker motion ofte.

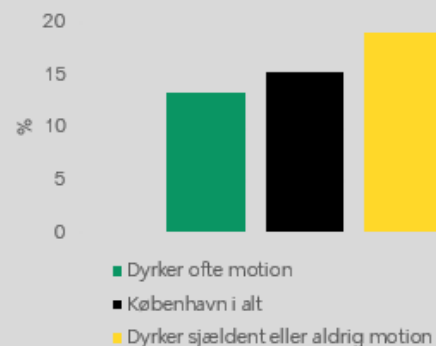
Har børn

Flere bor i et udsat boligområde

Næsten hver femte af dem, der sjældent eller aldrig dyrker motion, er bosat i et udsat boligområde. Blandt dem der dyrker motion ofte, er tallet kun 13 %.

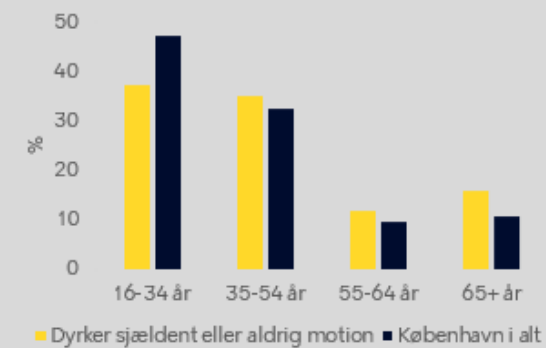
Bor i et udsat boligområde

Flere over 55 år, særligt +65 årige

Kun hver femte københavnere er over 55 år, men blandt gruppen der sjældent dyrker motion er det mere end hver fjerde. Særligt er andelen af +65-årige større.

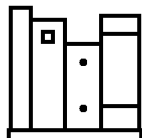
Alder

Dilemmaer til drøftelse

1. Hvis vi skal have flere fysisk aktive københavnere kan vi ikke nøjes med at prioritere børn og unge i det folkeoplysende foreningsliv. I hvor høj grad skal vi prioritere øvrige målgrupper og organiseringsformer som voksne, selvorganiseret idræt, private aktører etc.?

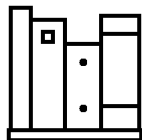

2. Idrætten har en egenverdi i form af glæde, fællesskab, personlig udvikling og mestring af færdigheder men har f.eks. også betydning for sundhed, trivsel og læring. I hvor høj grad skal velfærdsdagsordenerne spille ind i udviklingen af idrætten i København?

Dilemmaer til drøftelse - fortsat

3. Frivilligheden er grundstenen i foreningsidrætten og kommunen støtter den frivillige organisering gennem tildeling af tilskud og faciliteter. I hvor høj grad skal Københavns Kommune fremover spille en mere aktiv og udviklende rolle i organisering og frivillighed på idrætsområdet?

4. Med storbyens befolkningssammensætning og begrænsede plads løses udfordringen med inaktivitet ikke kun ved klassisk facilitetsudvikling. I hvor høj grad skal foreningsidrættens ønsker og behov i facilitetsudviklingen suppleres med prioriteringer med afsæt i data og tendenser udenfor foreningsidrætten?

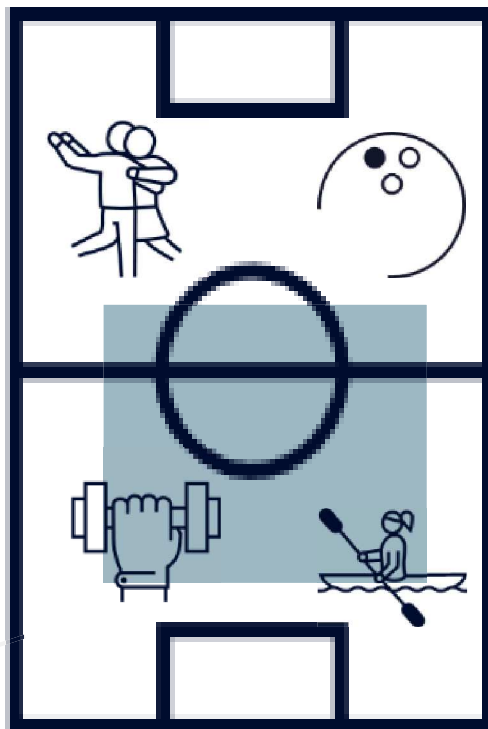
Potentialer på idrætsområdet

Indsatser for udvalgte grupper

- Etablere tættere samarbejde mellem foreningslivet, forvaltninger og kommunale institutioner
- Opdyrke samarbejde og tilbud i byens rum og omkring selvorganiseret idræt og fitness som supplement til foreningslivet
- Igangsætte indsatser for udsatte voksne i tæt samarbejde med fx SOF, BIF og SUF

Faciliteter

- Nye drifts- og organiseringsmodeller for faciliteter
- Stærkere fokus på blå, grønne og grå byrum som idrætsarena
- Styrket vidensgrundlag og databrug ved udvikling og etablering af faciliteter
- Større sammenhæng mellem aktivitets- og facilitetsudvikling ift. Fx. årgange, særlige målgrupper
- Måltrettet kapacitetsudnyttelse ift. Inaktive grupper

Frivillighed

- Undersøge udfordringer og muligheder for flere frivillige
- Understøtte udvikling af flere flerstrengede foreninger.
- Flere hel- eller halvtidsansatte i foreninger
- Sikre bedre forløb for foreninger i kontakten med forvaltningen

Events og eliteidræt

- Bringe potentialerne i arbejdet med Megaeventstrategien yderligere i spil
- Bringe byen i spil ved Megaevents og sikre, at de kommer københavnernes til gavn, bl.a. gennem aktivering af forskellige målgrupper
- Igangsættelse af eliteidrætsredegørelse og styrke sammenhæng mellem talent- og foreningsudvikling

3 Temaer, initiativer og potentialer

Tema: Målgrupper

Allerede besluttede initiativer fra Kultur- og Fritidspolitikken:

Introducere børn og unge til kultur- og fritidsmuligheder gennem bl.a. daginstitutioner, skoler, KKFO'er og klubber

Udnytte kulturlivets mangfoldige aktiviteter til at tilbyde flere en fod indenfor på arbejdsmarkedet - fx gennem det sociale frikort

Videreudvikle metoder og idrætssociale indsatser, der inkluderer udsatte børn og voksne i foreningslivet.

Sikre aktuel viden om målgrupper og trends i borgernes kulturvaner så forvaltningen skaber relevante faciliteter, tilbud og aktiviteter

Styrke den fælles formidling og markedsføring af de mange kultur- og fritidstilbud, så flere københavnere kender til og bruger vores tilbud

Børn

- Stigende antal medlemmer i idrætsforeningerne over de seneste 10 år
- Mangfoldigt idrætsbillede med mere end 70 idrætsgrene
- Idrætsforeningerne har ca. 56.000 aktivitetsmedlemmer – der er ca. 115.000 børn og unge 0-18 år i København
- Drengene er både mere fysisk aktive og foreningsaktive end piger – og uligheden forøges med alder
- At have det sjovt, lære noget og fællesskaber er primær motivation for aktivt idrætsliv
- Mangel på tid og nogle at følges med primære barrierer

Eksempler på eksisterende indsatser

- 10.000 flere børn og unge i foreninger (med DIF og DGI)
- Samarbejdspulje til skole/foreningssamarbejde
- Medlemstilskud til foreninger for medlemmer u. 25 år
- Gratis kommunale faciliteter til foreningers aktiviteter for børn og unge u. 25 år

Potentialer

- Styrke samarbejdet med skoler om børns bevægelse og fysisk aktivitet
- Etablere tættere samarbejde mellem foreningslivet og dag- og fritidsinstitutioner
- Styrke foreningernes kapacitet ift. flerstrengede tilbud, frivillighed, organisering og kapacitetsudnyttelse
- Identificering og øget udnyttelse af faciliteter på skoler, institutioner mm.

Unge

- Unges idrætsdeltagelse ligner i stigende grad mere voksnes end børns - det gælder både idrætsaktiviteter og organiseringsform (Kommercielt og selvorganiseret).
- Der er markant kønsforskel på fysisk aktivitet og idrætsdeltagelse mellem drenge og piger.
- Medlemstal i idrætsforeningerne er stabilt - deltagelse i selvorganiseret og kommerciel idræt er stigende. 60 % af drengene og 33 % af pigerne i 9. kl. går ugentligt i fitnesscenter.
- I Region H opfylder 46,2 pct. af 16-24 årige ikke WHO's minimum-anbefalinger om fysisk aktivitet.
- Der er sammenhæng mellem unges trivsel, og at de går til fritidsaktiviteter (også udover idræt)

Eksempler på eksisterende indsatser

- Pilotindsats med udvalgte uddannelsesinstitutioner (med SUF og ØKF)
- Pilotindsats med Center for Mental Sundhed (SUF) om brobygning til udvalgte foreninger og opkvalificering af trænere/ledere ift. Trivsel
- Uddannelse af frivillige ungtrænere

Potentialer

- Arbejde med unges trivsel via deltagelse og medbestemmelse i idrætten
- Tættere samarbejde med uddannelsesinstitutioner
- Opdyrke samarbejder og tilbud omkring selvorganiseret idræt og fitness

Voksne

- 50,3 pct. voksne i København opfylder ikke WHO's minimumsanbefalinger for fysisk aktivitet. Kvinder er mindre aktive end mænd
- Der er generelt lavt fysisk aktivitetsniveau i fritiden, men de voksne københavnere er de mest aktive på landsplan pga. cykling og gang til uddannelse/arbejde
- 76 pct. med lav fysisk aktivitet ønsker at være mere fysisk aktive (svarer til 58.300) og 57 pct. af dem ønsker hjælp (33.000)
- De voksne er særligt aktive i natur/byrum, vand og i fitness, yoga og cykling
- De voksne dyrker idræt selvorganiseret og på egen hånd og flere er aktive i privat regi end i en idrætsforening

Eksempler på eksisterende indsatser

- KFF's anlægspuljer til idrætsfaciliteter støtter faciliteter til selvorganiseret fysisk aktivitet. Herunder outdoor, funktionel træning, beachidræt, gadeidræt. mm.
- Etablering af maritime støttepunkter, saunaer og anlæg, der muliggør badning og brug af havnen
- Samarbejde med SUF om tilpasset idræt og delte træningsforløb

Potentialer

- Samarbejde med arbejdspladser om fysisk aktivitet for seniorer/voksne
- Mere fokus på "hverdagsmotion"
- Flere tilbud til "de travle forældre" fx i sammenhæng med børnenes aktiviteter
- Identificering og kommunikation af gode løberuter i byen
- Kampagner for byens faciliteter og bookbyen.dk
- Indsats omkring "følgeskab" og "lær en makker at kende"

Ældre

- Jo højere alder, des færre lever op til WHO's minimumsanbefalinger for fysisk aktivitet. Kvinder er mindre aktive end mænd indtil 80+
- Langt størstedelen af ældre (81 pct.) dyrker aktiviteter på egen hånd, mens færre dyrker aktiviteter i foreningsregi (34 pct.) eller det privat/kommercielle regi (20 pct.)
- De ældre er særligt aktive i naturen og på veje/ i byen og i lavere grad i klassiske idrætsfaciliteter og i fitnesscentre. Mange også i regi af aftenskoler.
- Fysisk aktive fællesskaber har betydning for ældres livskvalitet, modarbejder ensomhed og mindsker sygdomsbelastning. Indikationerne ses allerede i 50-års alderen.

Eksempler på eksisterende indsatser

- Pilotindsats med SUF om tilskud til udvalgte foreninger for at igangsætte aktiviteter for ældre/seniorer
- Strategisk samarbejde med SUF omkring brobygning fra sundhedscentre til forening
- Målrettet aktivering af 60+ målgruppen ifm. VM i Badminton 2023
- Pilotprojekt med DGI og NREP omkring "placemaking" og aktivering af seniorer i Jernbanebyen

Potentialer

- Flere aktiviteter for ældre og seniorer i dagtimerne
- Samarbejde med arbejdspladser om fysisk aktivitet for seniorer/voksne
- Mere fokus på "hverdagsmotion" og fællesskaber i naturen
- Prioritering af aktiviteter og fællesskaber i særlige byområder

De oversete

- Voksne med enten lavere uddannelsesniveau, mindre arbejdsmarkeds-tilknytning og anden etnisk oprindelse end dansk er mindre fysisk aktive
- Børn og unge på skoler med lavere socioøkonomisk status som også er tosprogede har lavere formel idrætsdeltagelse - men lidt højere selv-organiseret idrætsdeltagelse
- Piger og kvinder er generelt mindre fysisk aktive og foreningsaktive end drenge og mænd
- Personer med handicap og psykisk sårbarhed er mindre aktive end andre

Eksempler på eksisterende indsatser

- Idrætssociale indsatser for børn og unge (FerieCamp, FritidsGuiderne, Aktive børn i Forening, kontingentstøtte og Sociale partnerskaber)
- Samarbejde med Socialforvaltningen om brobygning til foreningslivet for udsatte børn med sager i SOF
- Brobold - aktiviteter i og omkring udsatte boligområder på opgraderede, mindre byrumsbaner

Potentialer

- Igangsætte indsatser for børn og unge med særlige behov (fysisk og mental)
- Videreudvikle og styrke modeller for inddragelse af de mest udsatte børn og unge (brobygning og modtagelse)
- Igangsætte indsatser for udsatte voksne i tæt samarbejde med fx SOF, BIF og SUF
- Målrettet indsats for at inkludere internationale borgere i idrætslivet

Tema: Faciliteter

Allerede besluttede initiativer fra Kultur- og Fritidspolitikken:

Vedligeholdelsesplan for kultur- og idrætsfaciliteter

Udarbejde en investeringsplan som supplement til anlægsprojekterne i anlægsmilliarden

Udarbejde en plan for bedre tilgængelighed og adgang for personer med handicap og ældre

Indlede et samarbejde med hovedstadskommunerne om specialfaciliteter

Etablere specialfaciliteter, hvor flere foreninger samles under et tag

Udarbejde forslag til lokationer til midlertidige byrum, og mulighederne for øget anvendelse af mellemrum i byen

Faciliteter

- Københavns Kommune har 493 idrætsanlæg, heraf 284 kommunalt ejede faciliteter
- Belægningsgraden i de kommunale haller er mellem 44 og 86%. Hverdage ml kl. 16 og 21 er den minimum 90%
- Københavns Kommune ligger nr. 96 ud af 98 kommuner på Lokale- og anlægsfondens Facilitetsindeks 2023
- Københavns Kommune er den kommune med flest vandsportsorienterede faciliteter
- Børn er særligt aktive i kommunale faciliteter mens voksne i høj grad er aktive i byens blå, grønne og grå byrum og i private faciliteter
- Med en høj bebyggelsesprocent i byen er det vanskeligt at finde nye idrætskvadratmeter

Eksempler på eksisterende indsatser

- Diverse puljer til vedligehold og etablering af faciliteter og anlæg.
- Lokaletilskud
- Kapacitetsudnyttelsesprojekter. Herunder pilot med aktivitetstællere og investeringscase omkring etablering af centralt bookingteam
- Plan for fremtidens svømmetilbud samt Investerings- og vedligeholdelsesplaner
- Halinspektørordning ift. tryghed og værtskab

Potentialer

- Bedre samarbejde med BUF og SUF om udvikling og anvendelse af faciliteter på velfærdsinstitutioner. Herunder mødesteder i relation til aktivitetsfaciliteter.
- Undersøge nye modeller for drift og organisering af faciliteter i dialog med foreninger
- Stærkere fokus på blå, grønne og grå byrum som idrætsarena
- Indretning af faciliteter efter særlige mål-grupper

Tema: Frivillighed

Allerede besluttede initiativer fra Kultur- og Fritidspolitikken:

Kortlægge potentialer og udfordringer for rekruttering af frivillige på idrætsområdet

Sikre bedre forløb for borgere, foreninger og kulturaktører i kontakten med forvaltningen

Frivillighed

- Den seneste landsdækkende frivillighedsundersøgelse fra DIF/DGI viser, at 13 % af danskerne har været frivillige i idrætten indenfor det seneste år.
- Samme undersøgelse viser, at der er en stor gruppe af danskere, som gerne vil engagere sig frivilligt i drætten.
- Mangel på frivillige bliver af foreninger udpeget som en væsentlig barriere for udvikling og vækst
- Forskningsmæssigt ser antallet af frivillige ud til at være stabilt eller stigende – men karakteren af frivillighed ændrer sig

Eksempler på eksisterende indsatser

- Forløb med rekruttering af unge trænere
- Understøttelse af foreningernes arbejde med frivillige med viden, sparring, og ressourcer
- Ny model for arbejdet med eventfrivillighed (Tidl. Copenhagen Volunteers)

Potentialer

- Undersøge potentialet i flere flerstrengede foreninger og bedre mødesteder i relation til faciliteter.
- Flere hel- eller halvtidsansatte i foreninger, som kan professionalisere driften og definere, og understøtte de frivillige opgaver
- Sikre bedre forløb for foreninger i kontakten med forvaltningen

Tema: Events og Eliteidræt

Allerede besluttede initiativer fra Kultur- og Fritidspolitikken:

Udarbejde en eliteidrætsredegørelse, en plan for talentudvikling i København samt starte en dialog med Team Danmark om København som eliteidræts-kommune

Indlede et samarbejde med hovedstads-kommunerne om specialfaciliteter

Understøtte tilbagevendende events og festivaler i topklasse

Events og eliteidræt

- Københavns Kommunes megaeventpulje giver mulighed for at prioritere 15 mio. kr. årligt til megaevents til og med 2027
- Arbejdet med tiltrækning, værtskab og aktivering af megaevents sker i et tæt samarbejde mellem ØKF, TMF, KFF og Wonderful Copenhagen
- Styrketræning er i dag en integreret del af både bredde- og eliteidræt
- I 2022 vandt københavnske udøvere 80 guldmedaljer ved Senior DM fordelt på 16 forskellige idrætsgrene

Eksempler på eksisterende indsatser

- Udmøntning af megaeventstrategi for Københavns Kommune
- Afholdelse af internationale idrætsevents
- Aktivering af foreninger og borgere i forbindelse med større idrætsevents
- Festivalpuljen
- Driftsaftale med Team Copenhagen om understøttelse af talent- og eliteidrætsmiljøer og initiativer i København

Potentialer

- Styrket synlighed og aktivering i hele byen i forbindelse med events
- Styrke fokus og samarbejder omkring økonomisk-, social-, og miljømæssig bæredygtighed i byens værtskab ifm. events
- Styrke samarbejder om gode idrætsmiljøer (for både bredde, talenter og elite)
- Forøge styrketræningsfaciliteter i kommunale anlæg

4 Involvering og inddragelse

Involverede interessenter og aktører

- 7. oktober 2023 - Idræt i Storbyen - Foreningskonference afholdt i samarbejde med DIF og DGI Storkøbenhavn
- 11. Oktober 2023 - Idrætsmedarbejderdag for ansatte i Kultur- og Fritidsforvaltningen
- 31. Oktober 2023 - Møde med idrættens hovedorganisationer – DIF, DGI og Dansk Firmaidræt
- 30. November 2023 - Møde med Team Danmark, Team Copenhagen, Wonderful Copenhagen og Sport Event Denmark
- 4. december 2023 - Møde med interessenter for gadeidrætten og idrætssociale indsatser – GAME, Landsforeningen af Væresteder, Rullesport Danmarks Skatekomite, Street under Buen, OMBOLD, Idræt for Sindet, Get2Sport
- 5. december 2023 - Møde med fitnessbranchen – Dansk Fitness og Helse Organisation og Bevæg dig for Livet - Fitness
- 6. december 2023 - Møde med repræsentanter for aftenskoleområdet - Dansk Folkeoplysnings Samråd, AOF Storkøbenhavn

- 8. december 2023 - Møde med repræsentanter fra IDAN, SDU og Idrætsplatformen

Yderligere inddragelse frem mod næste behandling i Kultur- og Fritidsudvalget

- Allerede involverede interessenter efter behov.
- Yderligere eksterne interessenter som fx Københavns Universitet, Parasport Danmark og Pan Idræt
- Lokaludvalg

- Øvrige forvaltninger i Københavns Kommune
- Relevante kommunale råd og nævn